

Najważniejsze zmiany w przepisach w 33 pytaniach i odpowiedziach

-

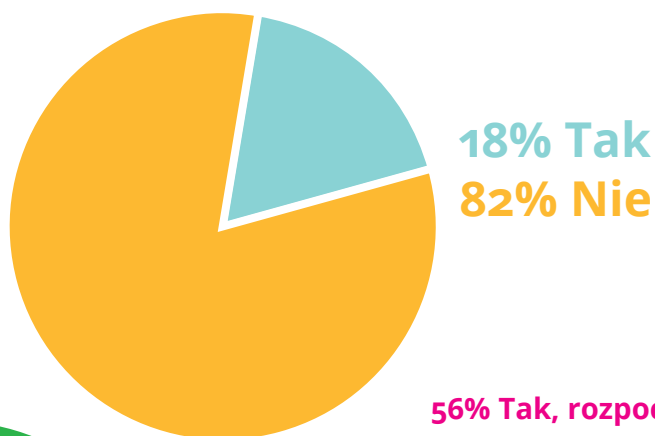
Sprawdź co powinieneś wiedzieć
o RODO, Split payment, JPK

Świadomość zmian wśród przedsiębiorców

W sierpniu 2017 r. Instytut CEM, na zlecenie firmy Soneta sp. z o.o. przeprowadził badanie planów przedsiębiorców w kontekście stosowanych narzędzi informatycznych. W badaniu pojawiły się również pytania związane z najważniejszymi, planowanymi na przyszły rok zmianami w przepisach. Jaka jest ich świadomość wśród przedsiębiorców?

Czy zetknęli się Państwo z terminem RODO?

**59% Nie
41% Tak**

Czy zetknęli się Państwo z terminem split payment?

Po przybliżeniu tematu: Czy rozpoczęli Państwo już proces dostosowania procedur w swojej firmie do zmian w przepisach o ochronie danych osobowych, czyli RODO?

Jak widać pojęcia RODO i split payment wciąż budzą wiele wątpliwości. Na podstawie naszych dotychczasowych spotkań i rozmów z księgowymi, handlowcami i przedsiębiorcami zebraliśmy odpowiedzi na te pytania, które wśród przedsiębiorców pojawiają się najczęściej.

Badanie zostało przeprowadzone metodą CATI, w sierpniu 2017 r. na grupie 300 przedsiębiorców zatrudniających więcej niż 50 osób.

Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych

1. Dlaczego wprowadzono RODO?

W czerwcu 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła wyniki badania Eurobarometru dotyczącego ochrony danych przeprowadzonego na zlecenie Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości i Konsumentów. Badanie przeprowadzono wśród niemal 28 000 obywateli z 28 państw członkowskich Unii Europejskiej. Jak się okazało 67 % respondentów uznało, że martwią się faktem, iż nie mają kontroli nad informacjami, które podają w Internecie. Jednocześnie dziewięciu na dziesięciu Europejczyków (89%) sądzi, że powinni mieć taki sam poziom ochrony swoich danych osobowych, niezależnie od kraju, w którym organ lub firma prywatna przetwarza ich dane osobowe.

27 kwietnia 2016 roku uchwalono Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych. Jego celem jest zuniifikowanie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych na terenie całej Unii Europejskiej. Rozporządzenie wejdzie w życie 25 maja 2018 r.

2. Czy rozporządzenie o ochronie danych osobowych dotyczy mojej firmy?

Nowa regulacja dotyczy każdego podmiotu przetwarzającego dane osobowe osób fizycznych na terenie Unii Europejskiej, począwszy od jednoosobowych działalności gospodarczych po duże międzynarodowe korporacje czyli:

- Każdego pracodawcę w Unii Europejskiej
- Każdej firmy oferującej produkty i/lub usługi dla osób fizycznych na terenie Unii Europejskiej, nawet jeśli takie firmy nie mają swoich siedzib na terenie UE
- Wszystkich firm, które monitorują zachowanie osób przebywających na terenie UE w imieniu własnym czy innych firm

Przedsiębiorcy zazwyczaj przechowują dane osobowe związane z dwoma obszarami przedsiębiorstwa:

- Dane pracownicze – a więc dane osobowe pracowników firmy oraz dane osób, które uczestniczyły w procesie rekrutacji. Często w tym miejscu przechowywane są również dane wrażliwe, które wymagają dodatkowej ochrony.
- Dane klientów – w tym miejscu przechowywane są dane osobowe istniejących i potencjalnych klientów. W przypadku sektora B2B, będą to dane osobowe osób kontaktowych u klienta.

Jeśli więc Twoja firma w jakikolwiek sposób zbiera czy przetwarza dane kontaktowe swoich klientów czy pracowników, rozporządzenie o ochronie danych osobowych dotyczy również Ciebie.

3. Czym są dane osobowe?

Za dane osobowe RODO uznaje każdą informację dotyczącą osoby fizycznej, pozwalającą na określenie tożsamości tej osoby. Jak widać definicja jest bardzo ogólna i może być różnie interpretowana. O ile więc samo imię i nazwisko nie będzie daną osobową, o tyle już powiązanie go z nazwą firmy w której pracuje osoba może oznaczać, że wspólnie te dane utworzą nam właśnie „dane osobowe”. Dlatego dość bezpiecznym jest założenie, że każde przedsiębiorstwo w ten czy inny sposób, przechowuje dane osobowe. Co ciekawe za dane osobowe mogą być uznane także ciasteczka (cookies), jeśli pozwalają na zidentyfikowanie osoby.

RODO wyróżnia dane wrażliwe, do których zalicza m.in. dane dotyczące zdrowia, poglądów politycznych czy orientacji seksualnej, które powinny być szczególnie chronione.

4. Czym jest przetwarzanie danych osobowych?

Przetwarzaniem danych osobowych jest każda czynność wykonywana na danych osobowych, a więc zapisywanie, kopiowanie czy modyfikowanie. Dodatkowo za przetwarzanie uznaje się również przechowywanie danych w formie cyfrowej, a więc np. w systemach komputerowych (ERP, CRM czy innych).

5. Jakie są najważniejsze zmiany z punktu widzenia przedsiębiorstwa?

RODO nakłada na firmy i instytucje cały szereg nowych obowiązków oraz wzmacnia te już obowiązujące. Do najważniejszych z ich należą:

- Wymóg właściwego zabezpieczenia przechowywanych danych osobowych
- Zabezpieczenie danych przed dostępem przez osoby nieupoważnione
- Umożliwienie osobie fizycznej prawa do bycia „zapomnianą”
- Umożliwienie osobie fizycznej wglądu w historię zmiany w swoich danych
- Informowanie osoby o celu w jakim zbierane są jej dane osobowe
- Zmiany w sposobie i zakresie pozyskiwania zgód na przetwarzanie danych
- Wymóg poinformowania o ewentualnym wycieku danych osobowych

6. Jak zdobyć zgodę na przetwarzanie danych osobowych?

RODO rozszerza i umacnia dotychczas obowiązujące zapisy dotyczące zgód na przetwarzanie danych osobowych. Przede wszystkim chodzi o dane, które pozyskujemy od naszych potencjalnych kontrahentów przy okazji różnego typu działań marketingowych czy spotkań handlowych. RODO wymaga aby pobieranie zgody na przetwarzanie danych osobowych cechowała dobrowolność, więc wyrażenie zgody lub jej brak nie mogą odbijać się negatywnie na zawieranej umowie. Ważny jest również sam „akt” wyrażenia zgody. W przypadku gdy zbieramy zgody za pomocą check boxów na stronie nie mogą one być domyślnie zaznaczone. Ponadto zgody powinny dokładnie definiować takie kwestie jak cel udzielenia, miejsce przetwarzania danych czy czas na

jaki udzielamy zgody. W zależności więc od tego w jaki sposób i w jakim celu zbieramy dane osobowe, musimy dokładnie zweryfikować stosowane formularze i regulaminy. Obowiązuje również zasada celowości – zbierane przez organizację dane osobowe mogą być wykorzystywane tylko w ściśle określonym celu, który zapisany jest w treści zgody na przetwarzanie. Przykładowo, jeśli zgoda osoby fizycznej została wyrażona na przesyłanie newslettera firmowego, to na kontakt związany z innymi tematami, osoba zainteresowana musi wyrazić kolejną zgodę.

Istotny jest również obowiązek informacyjny – rozporządzenie określa jakich informacji należy udzielić osobie, która decyduje się wyrazić zgodę na przetwarzanie swoich danych. Do takich informacji należą: tożsamość administratora danych osobowych, cel przetwarzania danych osobowych, czas przetwarzania czy też możliwość cofnięcia zgody na przetwarzanie.

7. Jak powinienem zabezpieczyć przechowywane dane osobowe?

Nowe rozporządzenie nie definiuje wprost jakich narzędzi należy użyć aby być zgodnym z nowym prawem. Zgodnie z przyjętym w dokumencie podejściem opartym na ryzyku (risk based approach) to w jaki sposób organizacja dostosuje się do zmian zależy tylko i wyłącznie od niej. Nowe podejście mówi nam natomiast o tym, że to przedsiębiorstwo jest odpowiedzialne za właściwe zidentyfikowanie i zabezpieczenie danych osobowych, które przechowuje. RODO nakłada na przedsiębiorców wymóg „należytej staranności w przechowywaniu danych osobowych”. W tym kontekście każdy przedsiębiorca powinien przede wszystkim zadać sobie kilka pytań związanych z przechowywaniem danych:

- Jakie dane osobowe przechowuje w mojej firmie?
- Gdzie są one przechowywane (jakie systemy informatyczne)?
- Jak zabezpieczone są serwery na których przechowywane są dane?
- Kto ma dostęp do danych osobowych?

Po weryfikacji tych kwestii warto skontaktować się ze swoimi dostawcami rozwiązań IT oraz infrastruktury i zweryfikować czy sposób przechowywania danych będzie spełniał kryteria wymagane przez RODO.

8. Przechowuje oprogramowanie lokalnie – jak mam zabezpieczyć serwery?

RODO nie precyzuje dokładnie jakie zabezpieczenia, powinno spełniać fizyczne miejsce przechowywania danych osobowych. Zgodnie jednak z RODO, to przedsiębiorca jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo danych i razie konieczności musi wykazać, że stosuje metody i procedury, których celem jest ich zabezpieczenie. Taką metodą zabezpieczania mogą być np. testy penetracyjne czy mechanizm informowania o naruszeniu integralności danych. Jeśli nie jesteśmy w stanie zapewnić odpowiedniego zabezpieczenia naszych serwerów, bądź byłoby to dla nas zbyt kosztowne, warto rozważyć skorzystanie z oprogramowań w chmurze bądź wynajęcie odpowiednio zabezpieczonych serwerów w ramach usług IaaS (Infrastructure as a Services).

9. Czym jest prawo do bycia zapomnianym?

Zgodnie z RODO osoba fizyczna ma mieć prawo do wglądu w swoje dane osobowe, a co najważniejsze ma prawo do „bycia zapomnianym”. Takie założenie istniało również w dotychczasowych przepisach, RODO jednak upraszcza procedurę takiego żądania. Przede wszystkim wniosek o wykasowanie danych osobowych z systemu, osoba fizyczna nie musi już składać na piśmie. Co więcej firma przetwarzająca dane powinna mu dostarczyć dowód / poświadczenie usunięcia danych. Oznacza to, że każde miejsce, w którym przechowujemy dane osobowe, powinno dawać nam możliwość ich usunięcia lub zanonimizowania. Ten proces pozwala nam zachować dane statystyczne, ale nie pozwala na identyfikację osoby.

10. Jak prawo do bycia zapomnianym wpływa na ustawowy obowiązek archiwizacji danych kadrowych czy księgowych?

Istnieją dane w przypadku których ustawodawca nakłada na nas obowiązek ich archiwizowania, a więc przechowywania. Przykładem takich danych są właśnie dane pracownicze, czy różnego rodzaju dane księgowe. Są one niejako nadrzędne do w stosunku do prawa do „bycia zapomnianym”. W ich wypadku nie musimy więc usuwać ich na żądanie np. naszego byłego pracownika.

11. Czy muszę udzielać swoim pracownikom prawa dostępu do danych osobowych?

W tym aspekcie RODO nie wprowadza wielu zmian, w stosunku do obowiązującego prawa. Przede wszystkim przedsiębiorca nadal musi prowadzić rejestr pracowników uprawnionych do dostępu do danych osobowych. Rejestr powinien definiować kto i w jakim zakresie może przetwarzać dane osobowe. Dodatkowo w momencie podpisywania umowy o pracę z nowym pracownikiem, powinniśmy na piśmie upoważnić go do przetwarzania danych, tu również wskazując zakres uprawnień.

12. Czy mogę przekazać dane osobowe innemu podmiotowi?

Oczywiście RODO nadal pozwala nam przekazywać zbiory danych do przetwarzania przez inne podmioty. Taki wypadek ma miejsce np. gdy korzystamy z usług biur rachunkowych, agencji marketingowych, czy też korzystamy z zewnętrznych serwerów. RODO bardziej precyzyjnie określa jednak sposób powierzania tych danych oraz obowiązki tak zwanych „procesorów”.

Zgodnie z art. 30 RODO każdy administrator ma prowadzić rejestr czynności przetwarzania danych osobowych, za które odpowiada. W rejestrze tym zamieszcza się m.in. informacje na temat celu przetwarzania danych, opis kategorii osób, których dane dotyczą oraz kategorii danych osobowych, jak również imię i nazwisko lub nazwę i dane kontaktowe administratora,

współadministratorów jeśli występują oraz – a gdy ma to zastosowanie - inspektora ochrony danych.

Rejestr czynności przetwarzania ma formę pisemną, w tym formę elektroniczną, a administrator ma obowiązek jego udostępnienia na żądanie organu nadzorczego. Co jednak istotne, przepisy normujące obowiązek prowadzenia rejestru nie mają zastosowania do przedsiębiorcy lub podmiotu zatrudniającego mniej niż 250 osób, chyba że przetwarzanie, którego dokonują, może powodować ryzyko naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą, nie ma charakteru sporadycznego lub obejmuje szczególne kategorie danych osobowych określonych w RODO.

13. Czy muszę powoływać Inspektora Ochrony Danych Osobowych?

W miejsce dotychczasowych Administratorów Bezpieczeństwa Informacji (ABI) organizacja powołuje Inspektora Danych Osobowych. Powołanie nowego stanowiska będzie obligatoryjne dla wszystkich instytucji publicznych z wyłączeniem sądów, jednostek, których główna aktywność polega na regularnym i automatycznym przetwarzaniu danych osobowych poprzez monitorowanie na dużą skalę osób, których dane są przetwarzane oraz jednostek, których główna działalność polega na przetwarzaniu wrażliwych danych osobowych oraz danych dotyczących przestępstw i skazań za przestępstwa. Inspektor na co dzień monitoruje zgodność procedur z wymogami rozporządzenia.

14. Czy mam obowiązek informowania o naruszenia w mojej firmie?

Zgodnie z nowym rozporządzeniem w przypadku wykrycia naruszenia baz danych osobowych, przedsiębiorca ma obowiązek zgłosić fakt takiego naruszenia do nowo powołanego Urzędu Ochrony Danych Osobowych zastępującego Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Celem tego swoistego „samo donosu” jest możliwość uchronienia użytkowników przed naruszeniem ich praw oraz wolności. Należy pamiętać, że informację o incydencie naruszenia danych osobowych należy zgłosić do 72 godzin od momentu jego wykrycia. Jeśli wyciek zagraża prawom i wolnościom, o fakcie należy także poinformować osobę, której dane zostały naruszone. Kwestią dyskusyjną jest jakiego typu naruszenia powinniśmy zgłaszać, ponieważ nowe rozporządzenie nie definiuje tej sytuacji jednoznacznie. Na pewno warto dokonać takiego zgłoszenia, gdy mamy podejrzenia, że nasze serwery zostały zaatakowane przez hackerów, nie ma jednak takiej konieczności np. gdy nasz pracownik odejdzie od biurka nie wylogowawszy się z systemu w którym przechowujemy dane osobowe. Podejmując decyzję o zgłoszeniu warto po prostu zachować zdrowy rozsądek.

15. Czy RODO dotyczy także kopii zapasowych danych?

Tak, rozporządzenie o ochronie danych osobowych mówi o wszystkich miejscach w których przechowujemy dane, również więc na ich kopiach. Przygotowując procedury bezpieczeństwa nie należy zapominać o tym aspekcie, zwłaszcza, że właśnie źle zabezpieczone kopie zapasowe są często źródłem wycieku danych.

16. Jakie kary grożą za RODO?

RODO dość precyzyjnie określa wysokość kar finansowych za uchybienia związane z nieprzestrzeganiem obowiązków wynikających z rozporządzenia. Jej wysokość jest uzależniona od skali naruszeń i może wynieść 10 mln euro (w szczególnych przypadkach do 20 mln euro), a w przypadku przedsiębiorstwa w wysokości do 2% jego całkowitego rocznego obrotu światowego z poprzedniego roku obrotowego (a w szczególnych przypadkach aż do 4% jego całkowitego rocznego obrotu światowego z poprzedniego roku obrotowego).

17. Czym jest cyfrowa dokumentacja pracownicza i jakie zmiany są planowane?

To temat nie definiowany przez rozporządzenie o danych osobowych, ale bezpośrednio z nim związany. Wedle zapowiedzi Ministerstwa Rozwoju, 1 stycznia 2019 roku zacznie obowiązywać przepis o fakultatywnej możliwości prowadzenia dokumentacji pracowniczej w formie elektronicznej. Oznacza to, że pracodawca będzie mógł zdecydować, czy akta pracowników będzie gromadził tak jak dotychczas tj. papierowo czy skorzysta z nowych możliwości. Na ten moment, ze względu na niejednoznaczne prawo, wielu przedsiębiorców stosuje zarówno papierową jak i elektroniczną wersję. Zmianie ulegnie także czas na przechowywanie dokumentacji – z dotychczasowych 50 lat zostanie skrócony do 10.

Możliwość prowadzenia dokumentacji pracowniczej tylko metodą elektroniczną wraz ze skróceniem czasu archiwizacji to znaczne oszczędności finansowe oraz organizacyjne (np. pomieszczenia przeznaczone na gromadzenie dokumentacji można wykorzystać efektywniej). Co więcej dane przechowywane w wersji cyfrowej, łatwiej jest dostosować do wymogów RODO.

18. Jak mam przygotować swoją firmę na RODO?

To pytanie jest najczęstsze wśród przedsiębiorców jednak również najciężiej na nie odpowiedzieć. Sytuacja jest zależna od wielkości naszej firmy, sposobów pozyskiwania i zakresie wykorzystania danych osobowych czy używanych narzędzi. Dla każdego przedsiębiorstwa proces dostosowania się do zmian może wyglądać zgoła inaczej, dla uporządkowania każdy przedsiębiorca powinien jednak wykonać następujące kroki:

- **Świadomość.** Wiedza na temat wejścia w życie nowego rozporządzenia to podstawa. Należy upewnić się, że osoby zarządzające organizacją posiadają informacje o wejściu RODO w życie i rozpoczęli lub planują rozpocząć działania przygotowujące organizację do zmian.
- **Identyfikacja.** Należy dokonać szczegółowej inwentaryzacji obszarów organizacji, gdzie występują dane osobowe i operacji które są na nich wykonywane i odpowiedzieć na kilka pytań: Gdzie dane osobowe występują? Kto ma do nich dostęp? Jakie operacje może na nich wykonywać? Jakie są źródła pozyskiwania danych? Czy są udostępniane poza organizację i w jakim celu?

■ **Identyfikacja zagrożeń.** Dane osobowe narażone są na dostanie się w niepowołane ręce. W związku z tym należy zidentyfikować wszystkie możliwe źródła ich wycieku.

■ **Dokumentacja i zgody.** Przegląd dotychczasowej dokumentacji: klauzul, zgód na pozyskiwanie, przetwarzanie i powierzanie danych osobowych i dostosowanie jej do nowych wymogów.

Nowe procedury w organizacji. RODO wymusza zaplanowanie i wdrożenie nowych procesów wewnątrz organizacji tak aby maksymalnie zapewnić bezpieczeństwo pozyskiwanych, przetwarzanych i powierzanych danych osobowych. Należy przygotować procedury związane z takimi procesami jak: informowanie w zakresie danych osobowych, pozyskiwanie, przenoszenie, kasowanie, kopiowanie danych, incydenty czy przekazywanie danych to państw trzecich.

■ **Analiza systemów IT.** W dobie cyfryzacji większość danych osobowych przechowujemy w systemach informatycznych. To w nich gromadzone są informacje o zatrudnionych pracownikach czy też kontakty zebrane podczas działań marketingowych i sprzedażowych prowadzonych przez organizację. Dlatego systemy IT, w których przechowujemy dane, muszą spełniać wyśrubowane normy bezpieczeństwa, zabezpieczające je przed ewentualnymi atakami hackerskimi. Warto pamiętać, że poza samym systemem, odpowiednim zabezpieczeniom muszą podlegać również serwery na których są one zainstalowane.

■ **Inspektor Ochrony Danych Osobowych.** Należy zidentyfikować i ocenić czy RODO obligują organizację do powołania Inspektora.

■ **Stały monitoring.** Właściwe przygotowanie organizacji na wejście w życie rozporządzenia wymaga podjęcia działań odpowiednio wcześniej. Należy jednak pamiętać, że ochrona danych osobowych jest procesem ciągłym. Dlatego też, po wejściu w życie rozporządzenia, należy stale monitorować procesy zachodzące w organizacji i na bieżąco weryfikować czy dane osobowe są odpowiednio chronione.

Metoda podzielonej płatności (Split payment)

19. Po co jest split payment?

Wprowadzenie metody podzielonej płatności to kolejny element próby uszczelnienia podatku od towarów i usług VAT. 28.09.2017 do Sejmu wpłynął **rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw**. Według projektu Metoda podzielonej płatności (z ang. split payment) ma wejść w życie 1 kwietnia 2018 r.

20. Czym jest split payment?

Systemy podzielonej płatności obowiązują już w kilkunastu państwach europejskich (Włochy, Czechy, Turcja). We wszystkich krajach sama idea jest dość podobna i zakłada, że płatność za nabyte towary czy usługi dzielona jest na dwie części:

- pierwsza - odpowiadająca wartości sprzedaży netto odprowadzana jest na rachunek bankowy dostawcy
- druga - odpowiadająca kwocie podatku VAT trafia na specjalny subkont dostawcy – rachunek VAT.

21. W jaki sposób będzie działać split payment?

Najnowszy projekt ustawy zakłada:

- **Odrębne konto** VAT na poziomie banku podatnika.
Bank do każdego konta rozliczeniowego podatnika będzie prowadzić powiązane z nim konto VAT.
- Obsługa podziału płatności na dwa strumienie (netto i VAT) będzie następować w ramach mechanizmów systemu bankowego – **jeden przelew automatycznie dzielony przez bank**.
- **Fakultatywne** zastosowanie tej formy płatności za fakturę – decyzję podejmuje nabywca.

Projekt zakłada zautomatyzowanie split payment poprzez zobowiązanie banku nabywcy do działania jako inkasent podatku. Na podstawie faktury VAT, wystawionej przez sprzedawcę z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług, nabywca będzie dokonywał zapłaty poprzez wydanie swojemu bankowi dyspozycji wykonania przelewu na rzecz kontrahenta w wysokości brutto.

Dyspozycja przelewu zawierać będzie dodatkowo informacje wskazane w projekcie ustawy:

- numer faktury lub faktury korygującej, w związku z którą dokonywana jest płatność;
- numer, za pomocą którego dostawca towaru lub usługodawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT;
- kwotę wartości sprzedaży netto;
- kwotę podatku VAT.

Bank nabywcy, działając jako inkasent podatku:

- Podzieli płatność na kwotę netto i VAT,
- Kwotę netto prześle z rachunku rozliczeniowego na konto rozliczeniowe sprzedawcy,
- Kwotę VAT prześle z rachunku VAT nabywcy na konto VAT sprzedawcy.

22. Czy warto przejść na mechanizm podzielnej płatności?

Wprowadzając split payment, ustawodawca zdecydował się na metodę marchewki. Od przyszłego roku model ten będzie więc dobrowolny tylko dla chętnych przedsiębiorców. W zamian za przejście na ten mechanizm rozliczeń, przewidziane są pewne korzyści.

Dla nabywcy

- Brak sankcji VAT - Zwolnienie nabywcy z dodatkowych sankcji w przypadku wykrycia jego nieświadomego udziału w działaniach mających na celu unikanie zapłaty podatku VAT.
- Brak odpowiedzialności za niezapłacony podatek - Wyłączenie nabywcy z tzw. solidarnej odpowiedzialności, jeśli sprzedawca nie odprowadzi podatku VAT do budżetu.

Dla sprzedawcy

- Możliwość zmniejszenia wysokości VAT należnego płatnego na konto urzędu skarbowego (w szczególnych wypadkach).
- Przyspieszony termin zwrotu nadwyżki VAT.

Split payment będzie więc dla przedsiębiorców głównie metodą zabezpieczenia się przed surowymi sankcjami VAT i może być cenny zwłaszcza gdy pozyskujemy towar od firm, co do której uczciwości nie jesteśmy przekonani.

23. Czy mechanizm split payment będzie obowiązkowy?

Z projektu jasno wynika, że split payment będzie dobrowolny. Nie ma na razie planu rozszerzenia tej metody na wszystkich przedsiębiorców. Istnieje jednak przypuszczenie, że wprowadzenie mechanizmu jako metody fakultatywnej może być swoistym testem, a w przypadku jego pomyślnego zakończenia podzielna płatność zacznie, podobnie jak w innych krajach europejskich, być mechanizmem obowiązkowym dla wszystkich przedsiębiorców. Dodatkowo, jeśli okaże się, że spora część naszych kontrahentów przejdzie na ten model płatności, może się okazać, że również my (w trosce o płynność finansową naszego przedsiębiorstwa) będziemy zmuszeni do przejścia na ten mechanizm.

24. Czy będę mieć dostęp do środków zgromadzonych na koncie VAT?

Zgodnie z zapowiedziami z Departamentu Podatku od Towarów i Usług, rachunek VAT w ramach podzielonej płatności będzie normalnym rachunkiem przedsiębiorcy, do którego organy skarbowe nie będą miały dostępu. Podatnik będzie miał jednak ograniczone możliwości dysponowania tymi środkami - będzie można z niego m.in. przekazywać środki na rachunki VAT innych przedsiębiorców, a także realizować zobowiązania podatkowe VAT, ale w pewnym stopniu środki na tym rachunku będą zamrożone. I to aż do 60 dni.

25. Co w firmie muszę przygotować przed przejściem na mechanizm split payment?

Na podstawie projektu ustawy o split payment przedstawionego z końcem września 2017 przedsiębiorca, chcący wprowadzić mechanizm w swojej firmie będzie musiał zweryfikować kilka obszarów:

- **Konto bankowe** – skontaktowanie się ze swoim bankiem i upewnienie się jak w ich przypadku będzie działał mechanizm podzielnej płatności.
- **System finansowo – księgowy** – w związku ze zmianą, prac wymagało będzie między innymi dostosowanie mechanizmów obsługi faktur czy zleceń przelewów w systemach używanych do rozliczeń. Również tutaj warto skontaktować się ze swoim dostawcą i sprawdzić jakie są ich plany w kontekście mechanizmu podzielnej płatności.
- **Kontrahenci** – zasadnym byłoby również poinformowania swoich stałych kontrahentów o przejściu na ten mechanizm, ponieważ również oni będą musieli się do tej zmiany dostosować.
- **Płynność finansowa** – przed przejściem na mechanizm podzielnej płatności, warto również zweryfikować i dostosować swoje metody analizy i kontroli płynności finansowej lub przynajmniej zanalizować jak ta metoda wpłynie na nasz bilans finansowy.

Nowoczesny system ERP zawsze zgodny z przepisami

enova365 to system ERP, przeznaczony do kompleksowego zarządzania firmami i instytucjami. Oferuje rozwiązania handlowe oraz księgowo – kadrowe. Nad zgodnością z przepisami czuwa zespół ekspertów, dlatego użytkownicy mogą mieć pewność, że system będzie zawsze dostosowany do najnowszych wymogów prawa. Wszystkie funkcje związane ze zmianami w przepisach są zawsze dostarczane użytkownikom bezpłatnie w ramach pakietu aktualizacji.

- Zgodna z rozporządzeniem o ochronie danych osobowych
- Obsługa Jednolitych Plików Kontrolnych
- Dostosowanie do kolejnych zmian w przepisach w cenie aktualizacji

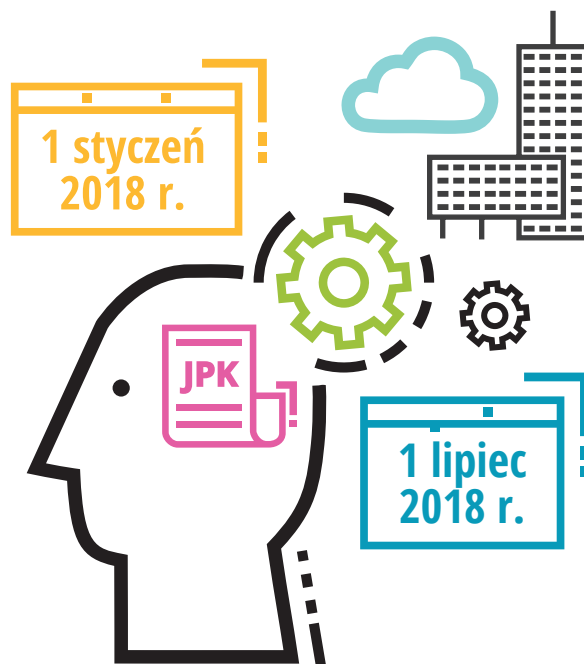
Dostępna także
w wersji w chmurze.

Jednolity Plik Kontrolny

26. Co to jest JPK?

Zgodnie z definicją Ministerstwa Finansów, Jednolity Plik Kontrolny (ang. Standard Audit File-Tax – SAF-T) jest zbiorem danych, tworzonym z systemów informatycznych podmiotu gospodarczego poprzez bezpośredni eksport danych, zawierającym informacje o operacjach gospodarczych za dany okres, posiadającym ustandaryzowany układ i format (schemat XML) umożliwiającą jego łatwe przetwarzanie.

W uproszczeniu Jednolity Plik Kontrolny to plik przygotowywany przez system informatyczny, umożliwiające organom skarbowym kontrolę naszych zestawień księgowych. Przedsiębiorcy są zobowiązani na przesłanie plików w przypadku kontroli urzędu skarbowych. JPK obejmuje 7 struktur.

27. Co to jest JPK VAT?

JPK VAT to szczególny rodzaj plików kontrolnych, który w odróżnieniu od innych formatów, przedsiębiorcy są zobowiązani wysyłać obligacyjnie co miesiąc na bramkę Ministerstwa Finansów. Obowiązek wysyłki JPK VAT dotyczy już dużych, średnich oraz małych przedsiębiorców. Od 1 stycznia 2018, obowiązek ten obejmie firmy mikro, a więc około 2 miliony przedsiębiorców w Polsce. JPK VAT obejmuje operacje firmy dotyczące rozliczenia podatku VAT.

28. Czym są e - kontrole i czego będą dotyczyć?

Celem pozostałych formatów jednolitego pliku kontrolnego, jest umożliwienie tak zwanych e-kontroli skarbowych. Dzięki jednolitemu schematowi plików organy skarbowe będą mogły łatwiej przeprowadzać kontrole skarbowe. Dzięki nim w przypadku kontroli, przedsiębiorca będzie mógł jedynie przekazać pliki, bez konieczności przeszukiwania całej dokumentacji w wersji tradycyjnej. Z kolei dla kontrolerów ma to usprawnić proces analizy danych oraz tym samym łatwiej wykrywać nieprawidłowości. JPK, poza rozliczeniami podatku VAT, obejmuje jeszcze 6 struktur.

Struktura	Nazwa skrócona	Moduł enova365
księgi rachunkowe	JPK_KR	Odzwierciedla prowadzone księgi rachunkowe i pozwala sprawdzić, czy wszystkie faktury zostały w niej rozliczone oraz czy podatek dochodowy został należycie naliczony.
wyciąg bankowy	JPK_WB	Operacje bankowe na naszym koncie firmowym.
magazyn	JPK_MAG	Wartość wszystkich przyjęć i wydań magazynowych. Obowiązuje tylko firmy prowadzące magazyn.
ewidencje zakupu i sprzedaży VAT	JPK_VAT	Ewidencja sprzedaży i zakupu VAT a więc numery, nazwa kontrahentów oraz wartość transakcji w rozbiciu na poszczególne kategorie podatkowe wszystkich faktur wystawianych przez firmę.
faktury VAT	JPK_FA	Pełna ewidencja faktur sprzedaży, poza danym z plików JPK_VAT zawiera informację m.in. o wszystkich pozycjach na fakturach. Jest właściwie rozszerzeniem JPK_VAT.
podatkowa księga przychodów i rozchodów	JPK_PKPIR	Założenia podobne jak w księdze rachunkowej, jednak dotyczy małych firm, które prowadzą księgowość na księdze przychodów i rozchodów.
Ewidencja przychodów	JPK_EWP	Dotyczy ewidencji ryczałtowej.

29. Moją księgowość prowadzi biuro rachunkowe. Czy temat JPK_VAT mnie dotyczy?

Obowiązek wysyłki JPK VAT będzie dotyczył wszystkich przedsiębiorców rozliczających podatek VAT. Za brak wysyłki plików, grożą surowe kary więc nawet jeśli nasza księgowość prowadzona jest przez firmę zewnętrzną, warto upewnić się, że będzie ona na ten obowiązek gotowe.

30. Kiedy muszę przygotować pozostałe formaty JPK?

Od 1 lipca 2018 r. wszystkie przedsiębiorstwa muszą już być także gotowe na elektroniczne kontrole skarbowe. Ponieważ w odróżnieniu od JPK_VAT obowiązek ten nie jest regularny, część przedsiębiorców mogła już dojść do wniosków, że ich proces przygotowania się do JPK został zakończony. Nic bardziej mylnego. W przypadku gdy urząd skarbowy zażąda od przedsiębiorcy, któregoś z pozostałych struktur w celach przeprowadzenia kontroli, ten ma jedynie 3 dni aby taki plik udostępnić. To zdecydowanie zbyt mało czasu, aby zastanawiać się nad zmianą systemu, dlatego warto dokładnie sprawdzić które struktury dotyczą naszej firmy i czy nasz system informatyczny jest gotowy na ich stworzenie.

31. Czy JPK VAT zastąpi deklaracje VAT?

Aktualnie Ministerstwo Finansów pracuje nad zmianami w założeniach dotyczących plików JPK VAT. Przy okazji pracy na projekcie, pojawiły się informacje o rezygnacji z comiesięcznych deklaracji VAT, na razie nie są one jednak potwierdzone.

32. Jakie są najczęstsze problemy związane z wysyłką JPK?

Do wszystkich uwag przedsiębiorców nie sposób się odnieść. Przykładowo, wśród kwestii związanych z ewidencją zakupu i sprzedaży VAT zainteresowani pytali, czy JPK powinien uzgadniać się do danych zawartych w deklaracji VAT. Na ten problem fiskus odpowiada twierdząco, dodając przy tym, że zmodyfikowana wersja struktury JPK_VAT odzwierciedla w układzie tabelarycznym aktualnie obowiązującą deklarację dla podatku od towarów i usług.

Dodatkowo zwrócono również uwagę na walutę dostarczanych danych. Pole „DomyslnyKodWaluty” zawsze ma przyjmować wartość „PLN” ponieważ w świetle regulacji VAT kwoty podatku wyrażone w walucie obcej wykazuje się w złotych przy zastosowaniu zasad przeliczania zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wątpliwości budzi również pole „K_4”, opisane jako „Nr dokumentu”, w którym raportowany jest nr faktury uwidoczniony na fakturze, a w przypadku obrotu paragonowego – numer dowodów zbiorczych.

Co więcej, jak zauważa firma Grant Thornton w swoim raporcie, problemem jest często brak NIP wystawcy faktury, co może mieć miejsce w przypadku importu towarów i usług. W takiej sytuacji, zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa Finansów, kiedy wystawca faktury nie posiada odpowiednika NIP w polu „NrIdWystawcy” należy wpisać „brak”. Wprowadzenie takiego zapisu powoduje, że plik JPK_VAT jest kompletny i jego wysyłka jest możliwa.

33. Czy JPK zostanie zastąpione przez Centralny Rejestr Faktur?

Trwają prace nad projektem stworzenia Centralnego Rejestru Faktur, który zgodnie z zamysłem ustawodawcy będzie ogólnokrajowym repozytorium danych, do którego będą trafiały wszystkie wystawiane faktury. Dokumenty będą tam nie tylko archiwizowane, ale też analizowane i sprawdzane. Ostatnio pojawiły się przypuszczenia że CRF zastąpi dotychczas wprowadzany system Jednolitych Pików Kontrolnych. Jak wynika z ostatnich doniesień z MF taki scenariusz jest rozważany, jednak nie będzie to możliwe przed końcem 2018 roku. Dostosowanie się do JPK, tak czy inaczej nie ominie więc przedsiębiorców.

Jak widać w przyszłym roku przedsiębiorców czeka szereg zmian, a lista pytań z nimi związanych jest bardzo długa. Dlatego warto już dziś zadać sobie pytanie, co powinienem zrobić aby dostosować swoją firmę do zmian w przepisach.

Pobierz wersję demonstracyjną systemu na enova.pl
lub skontaktuj się z nami na kontakt@enova.pl
aby dowiedzieć się więcej.

Soneta Sp. z o.o.
ul. Wadowicka 8A, 30-415
tel. +48 12 349 28 00, e-mail: cuw@enova.pl
www.enova.pl